فرانگر

۰۷

گزارش خبری، تحلیلی شرکت های جهانی مشاوره مدیریت | سال اول | شماره هفت | هفته چهارم مهر ۱۴۰۵

گسترش خدمات مالی دیجیتال؛ چگونه می‌توان امنیت و اعتماد کاربران را تضمین کرد؟

WORLD ECONOMIC FORUM

استیبل‌کوین‌ها و احیای ویژگی‌های مطلوب پول نقد در پرداخت‌های جهانی

WORLD ECONOMIC FORUM

بدهی، نرخ بازده و هوش مصنوعی؛ دیدگاه اقتصاددانان ارشد درباره تحولات مالی

Bank of England

برگزاری مانور سراسری اختلال خدمات ابری برای ارزیابی تاب‌آوری عملیاتی نظام مالی

Bank of England

تاب‌آوری مالی در عصر شوک‌های مکرر؛ سخنرانی اندرو بیلی

فرانگر+

گزارش خبری، تحلیلی شرکت های
جهانی مشاوره مدیریت

فرانگر پلاس به منظور رصد مستمر و هدفمند تحولات صنعت بانکداری، فناوری‌های مالی و روندهای نوظهور این حوزه در جهان تهیه می‌شود. این گزارش با بررسی فعالیت‌ها، مطالعات، دیدگاه‌ها و اقدامات چهار شرکت مشاوره مدیریت و فناوری پیشرو جهان، یعنی مک‌کنزی، دیلویت، اکسنچر و KPMG، تلاش می‌کند تصویری فشرده، به‌روز و کاربردی از مهم‌ترین موضوعاتی ارائه دهد که می‌توانند برای نظام پولی و بانکی کشور اهمیت داشته باشند. هدف از تهیه این گزارش عبارت است از:

۱. رصد آخرین روندها و جهت‌گیری‌های صنعت مالی و فناوری

۲. بهره‌گیری از تجربه و دانش شرکت‌های مشاوره‌ای پیشرو برای تصمیم‌سازی

۳. شناسایی زودهنگام فرصت‌ها، ریسک‌ها و موضوعات راهبردی آینده

۴. ایجاد یک پنجره هفتگی به تحولات جهانی و تقویت یادگیری سازمانی

در هر شماره، مهم‌ترین اخبار، گزارش‌ها، مطالعات، چارچوب‌ها، اقدامات و دیدگاه‌های منتشرشده از سوی این چهار شرکت در طول هفته بررسی و پس از ارزیابی، موضوعات دارای ارتباط و اهمیت بیشتر برای صنعت بانکداری، فین‌تک و بانک مرکزی ایران انتخاب می‌شوند. محتوای منتخب، در قالب یک مجموعه منسجم ارائه می‌شود تا مخاطب بتواند در زمانی کوتاه، به مهم‌ترین تحولات و بینش‌های موردنیاز خود دسترسی پیدا کند.

مخاطبان اصلی فرانگر پلاس مدیران ارشد، معاونان و مدیران بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی انفورماتیک و شرکت مشاوره مدیریت و فناوری فرانگر هستند. در سطح بعد، این گزارش برای مدیران ارشد بانک‌ها، شرکت‌های فناوری بانکی، فین‌تک‌ها و سایر فعالان حوزه پولی و بانکی نیز کاربرد دارد.

فرانگر پلاس در نهایت می‌کوشد فراتر از یک گزارش خبری عمل کند و به یک ابزار رصد راهبردی و یادگیری مستمر تبدیل شود؛ ابزاری که ضمن معرفی مهم‌ترین تحولات و تجربه‌های جهانی، به شناسایی موضوعات قابل توجه برای نظام بانکی ایران و ایجاد نگاه آینده‌نگرانه در میان مدیران و تصمیم‌گیران کمک کند.

مشاوره مدیریت و فناوری فرانگر
FARANEGAR MANAGEMENT & TECHNOLOGY CONSULTING

مطالب این نشریه توسط شرکت مشاوره مدیریت و فناوری فرانگر تولید و تدوین شده است. بازنشر و استفاده مجدد از آنها، با ذکر منبع و حفظ حقوق پدیدآورنده، بلامانع است.

گسترش خدمات مالی دیجیتال؛ چگونه می‌توان امنیت و اعتماد کاربران را تضمین کرد؟

تاریخ انتشار: ۹ اکتبر ۲۰۲۶

گسترش خدمات مالی دیجیتال، از پرداخت‌های سریع و برخط تا بانکداری دیجیتال، امکان دسترسی میلیاردها نفر به خدمات مالی را فراهم کرده است. بااین‌حال، افزایش دامنه استفاده از این خدمات، مخاطرات جدیدی را نیز به همراه داشته است؛ از جمله کلاهبرداری‌های دیجیتال، سرقت وجوه، وابستگی گسترده به تعداد محدودی از ارائه‌دهندگان زیرساخت‌های فناوری و احتمال بروز خطا یا تبعیض در تصمیم‌گیری‌های الگوریتمی.

مسئله اصلی، صرفاً توسعه دسترسی به خدمات مالی نیست، بلکه ایجاد سازوکاری است که در آن کاربران بتوانند با اطمینان از امنیت دارایی‌ها و اطلاعات خود، از این خدمات استفاده کنند. در چنین شرایطی، امنیت سایبری، حفاظت از مصرف‌کننده و مدیریت ریسک فناوری باید هم‌زمان با توسعه خدمات دیجیتال مورد توجه قرار گیرند.

این مقاله با اشاره به تجربه تایلند، بر ضرورت همکاری میان بانک‌ها، اپراتورهای مخابراتی، سکوهای دیجیتال و نهادهای ناظر تأکید می‌کند؛ زیرا کلاهبرداری‌های مالی دیجیتال معمولاً محدود به یک سازمان یا کانال ارائه خدمت نیستند و مقابله مؤثر با آن‌ها به تبادل اطلاعات، هماهنگی عملیاتی و پاسخ‌گویی مشترک نیاز دارد. در همین چارچوب، طرح «نقشه راه بانکوک» (Bangkok Blueprint) به‌عنوان ابتکاری برای مقابله هماهنگ با کلاهبرداری مالی دیجیتال مطرح شده است. رویکرد محوری مقاله آن است که اعتماد به نظام مالی دیجیتال، محصول ترکیب فناوری امن، نظارت مؤثر، مسئولیت‌پذیری ارائه‌دهندگان خدمات و همکاری بین‌بخشی است؛ بنابراین، گسترش خدمات مالی بدون تقویت هم‌زمان سازوکارهای پیشگیری، شناسایی و جبران خسارت، می‌تواند پایداری اعتماد عمومی را با چالش مواجه کند.

منبع: https://www.weforum.org/stories/financial-and-monetary-systems/digital-finance-is-reaching-billions-can-we-make-it-safe-enough-to-trust

---

استیبل‌کوین‌ها و احیای ویژگی‌های مطلوب پول نقد در پرداخت‌های جهانی

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶

ساختار متعارف پرداخت‌های فرامرزی، اغلب میان زمان ارسال وجه و زمان تسویه نهایی فاصله ایجاد می‌کند. در این فاصله، بانک‌ها و ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت ناچارند منابع نقدینگی را در حوزه‌های قضایی مختلف نگهداری کنند، حساب‌های خود را با یکدیگر تطبیق دهند و برای مدیریت تعهدات پرداختی از سازوکارهای متعدد استفاده کنند. این فرایندها علاوه بر افزایش هزینه‌های عملیاتی، بخشی از منابع مالی را در حساب‌های پیش‌تأمین‌شده و ترتیبات تسویه درگیر می‌کنند. مقاله با استناد به برآورد شرکت کپجمینی (Capgemini)، حجم این منابع مرتبط با نقدینگی و تسویه پرداخت‌های فرامرزی را تا چهار تریلیون دلار عنوان می‌کند. از این منظر، مسئله اصلی در پرداخت‌های بین‌المللی تنها سرعت انتقال وجه نیست، بلکه نحوه مدیریت نقدینگی،

کاهش وابستگی به واسطه‌ها و کوتاه‌کردن فاصله میان انتقال و تسویه قطعی است.
مقاله استدلال می‌کند که استیبل کوین‌ها و پول توکنیزه‌شده، در صورت برخورداری از چارچوب‌های حقوقی و نظارتی روشن، می‌توانند امکان انتقال و تسویه هم‌زمان‌تر وجوه را فراهم کنند. این قابلیت می‌تواند نیاز به پیش‌تأمین نقدینگی در بازارهای مختلف، هزینه تطبیق حساب‌ها و پیچیدگی عملیات پرداخت را کاهش دهد. بااین‌حال، تحقق این مزایا به عواملی مانند اعتبار و کیفیت پشتوانه دارایی‌ها، امکان بازخرید، مدیریت ریسک طرف مقابل، سازگاری زیرساخت‌ها و شفافیت ترتیبات نظارتی وابسته است. تغییر مدل تسویه همچنین می‌تواند بر نقش واسطه‌های مالی، مدیریت نقدینگی بانک‌ها و منابع درآمدی آن‌ها اثر بگذارد. بنابراین، اهمیت این فناوری صرفاً در جایگزینی ابزارهای پرداخت موجود نیست، بلکه در امکان بازطراحی زیرساخت و سازوکار تسویه در نظام مالی جهانی قرار دارد.

منبع: https://www.weforum.org/stories/financial-and-monetary-systems/stablecoins-cash-global-finance

بدهی، نرخ بازده و هوش مصنوعی؛ دیدگاه اقتصاددانان ارشد درباره تحولات مالی

تاریخ انتشار: ۱۳ اکتبر ۲۰۲۶

این گزارش مجموعه‌ای از تحولات اقتصاد کلان و بازارهای مالی را بررسی می‌کند که در آن‌ها افزایش بدهی عمومی، تفاوت مسیرهای احتمالی سیاست پولی اقتصادهای بزرگ و رشد سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های هوش مصنوعی اهمیت ویژه‌ای دارند. یکی از محورهای اصلی، وابستگی فزاینده تأمین مالی زیرساخت‌های هوش مصنوعی به بازارهای بدهی است؛ موضوعی که در صورت تغییر شرایط تأمین مالی یا افزایش نرخ‌های بهره می‌تواند بر هزینه سرمایه‌گذاری و ارزش‌گذاری دارایی‌ها اثر بگذارد. گزارش همچنین با استناد به تحلیل صندوق بین‌المللی پول، به ریسک‌های ناشی از اهرم مالی صندوق‌های پوشش ریسک، تمرکز موقعیت‌های معاملاتی و احتمال تشدید نوسانات بازار در شرایط افزایش هزینه تأمین مالی می‌پردازد. هم‌زمانی این عوامل می‌تواند آسیب‌پذیری بازارهای مالی را افزایش دهد و زمینه انتقال تنش از یک بخش بازار به بخش‌های دیگر را فراهم کند.
بخش دیگری از گزارش به تغییرات نظارت بانکی در ایالات متحده و تأثیر احتمالی عامل‌های هوش مصنوعی بر رفتار مشتریان بانکی اختصاص دارد. این عامل‌ها می‌توانند با مقایسه نرخ سود، هزینه‌ها و شرایط خدمات مالی، مشتریان را به سمت گزینه‌های پربازده‌تر هدایت کنند و در نتیجه، جابه‌جایی سپرده‌ها میان مؤسسات مالی را تسهیل کنند. چنین تحولی ممکن است رقابت بانک‌ها برای جذب و حفظ سپرده را افزایش دهد و مدیریت نقدینگی و تأمین مالی آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. در این چارچوب، هوش مصنوعی صرفاً ابزاری برای افزایش بهره‌وری و بهبود خدمات بانکی نیست، بلکه می‌تواند رفتار مالی مشتریان، سرعت واکنش بازارها و الگوهای تأمین مالی بانک‌ها را نیز تغییر دهد. پیام کلی گزارش، ضرورت توجه هم‌زمان به تحولات فناوری، ساختار بدهی و سازوکارهای انتقال ریسک در ارزیابی ثبات مالی است.

منبع: https://www.weforum.org/stories/financial-and-monetary-systems/chief-economists-on-debt-yields-ai-and-other-finance-news-to-know

Bank of England

برگزاری مانور سراسری اختلال خدمات ابری برای ارزیابی تاب‌آوری عملیاتی نظام مالی

تاریخ انتشار: ۹ اکتبر ۲۰۲۶ | تاریخ اجرای تمرین: ۸ اکتبر ۲۰۲۶

بانک مرکزی انگلستان اعلام کرد گروه تاب‌آوری عملیاتی میان‌بازاری این کشور، تمرین دوسالانه شبیه‌سازی اختلالات عملیاتی (SIMEX۲۶) را با تمرکز بر وقوع یک اختلال گسترده در خدمات ابری به پایان رسانده است. در این تمرین، ۳۸ بانک بزرگ و زیرساخت مهم بازار مالی، در کنار نهادهای نظارتی و سایر سازمان‌های مرتبط، سناریویی را بررسی کردند که در آن اختلال در خدمات ابری می‌توانست بر فعالیت‌های مالی در مقیاس گسترده اثر بگذارد. هدف تمرین، ارزیابی آمادگی سازمان‌ها برای مدیریت بحران، سنجش اثربخشی سازوکارهای هماهنگی میان مؤسسات و بررسی توانایی حفظ خدمات حیاتی مالی در شرایط اختلال شدید عملیاتی و سایبری بود. انتخاب خدمات ابری به‌عنوان محور تمرین، اهمیت وابستگی متقابل مؤسسات مالی به زیرساخت‌های فناوری مشترک را برجسته می‌کند.

نتایج و درس‌آموخته‌های چنین تمرین‌هایی می‌توانند نقاط ضعف موجود در برنامه‌های تداوم کسب‌وکار، سازوکارهای بازیابی خدمات و ترتیبات مدیریت بحران را آشکار کنند. بانک مرکزی انگلستان از مؤسسات شرکت‌کننده انتظار دارد اقدامات اصلاحی لازم را برای تقویت تاب‌آوری و آمادگی در برابر اختلالات سیستمی اجرا کنند. اهمیت این موضوع از آنجا ناشی می‌شود که اختلال در یک ارائه‌دهنده زیرساخت فناوری ممکن است به‌صورت هم‌زمان چند بانک، سامانه پرداخت و زیرساخت بازار مالی را تحت تأثیر قرار دهد؛ حتی اگر سامانه‌های داخلی هر مؤسسه به‌تنهایی از کنترل‌های امنیتی مناسبی برخوردار باشند. ازاین‌رو، ارزیابی تاب‌آوری باید علاوه بر ظرفیت‌های داخلی هر سازمان، وابستگی‌های مشترک، ارتباطات میان مؤسسات و توانایی بازیابی خدمات در سطح کل نظام مالی را نیز در بر گیرد.

منبع: https://www.bankofengland.co.uk/news/2026/october/cmorg-holds-sector-wide-cloud-outage-simulation-exercise

تاب‌آوری مالی در عصر شوک‌های مکرر؛ سخنرانی اندرو بیلی

تاریخ انتشار: ۸ اکتبر ۲۰۲۶

اندرو بیلی، رئیس بانک مرکزی انگلستان، در سخنرانی خود در مجمع اقتصادی استانبول، به چالش حفظ تاب‌آوری نظام مالی در شرایط وقوع شوک‌های مکرر اقتصادی و ژئوپلیتیکی پرداخت. از جمله محورهای مورد توجه او، افزایش بدهی دولت‌ها، آسیب‌پذیری بازارهای اعتباری و دارایی، ابهام درباره مسیر رشد اقتصادی و تورم و افزایش مواجهه نظام مالی با سرمایه‌گذاری‌های مرتبط با هوش مصنوعی بود. در چنین شرایطی، تغییرات ناگهانی در انتظارات بازار، هزینه تأمین مالی و ارزش‌گذاری دارایی‌ها می‌تواند فشارهای موجود را تشدید کند. مسئله مهم آن است که این ریسک‌ها الزاماً به‌صورت جداگانه ظاهر نمی‌شوند؛ بلکه ممکن است چند شوک هم‌زمان یا متوالی، بخش‌های مختلف نظام مالی را تحت تأثیر قرار دهند و آثار یکدیگر را تقویت کنند.

بخش دیگری از سخنرانی به مخاطرات عملیاتی و سایبری ناشی از گسترش فناوری‌های پیشرفته اختصاص داشت. وابستگی بیشتر مؤسسات مالی به

زیرساخت‌های دیجیتال و فناوری‌های نوین، در کنار فرصت‌های افزایش بهره‌وری، می‌تواند مسیرهای جدیدی برای بروز اختلال و انتقال ریسک ایجاد کند. پیام محوری سخنرانی این است که حفظ ثبات مالی در چنین محیطی به چارچوب‌های معتبر سیاست پولی و مالی، بازارهای مالی مقاوم و توانایی شناسایی و مدیریت ریسک‌های به‌هم‌پیوسته نیاز دارد. تاب‌آوری نیز نباید صرفاً به توانایی تحمل یک شوک مشخص محدود شود، بلکه باید ظرفیت نظام مالی برای ادامه ارائه خدمات حیاتی، جذب شوک‌ها و بازیابی عملکرد در شرایط نامطمئن را در بر گیرد. این رویکرد، آمادگی نهادی و عملیاتی را به یکی از مؤلفه‌های مهم پایداری نظام مالی تبدیل می‌کند.

منبع: https://www.bankofengland.co.uk/speech/2026/october/andrew-bailey-speech-at-the-istanbul-economic-forum-central-bank-of-the-republic-of-turkey-istanbul

برمدار هوشمندی؛ به سوی خردمندی

مشاوره مدیریت و فناوری فرانگر
FARANEGAR MANAGEMENT
& TECHNOLOGY CONSULTING

faranegar.net